

- I, 1 Jójákim, Juda királya uralkodásának harmadik esztendejében kivonult Babel királya, Nabukodonozor, Jeruzsálem ellen, és azt szorongatta. Az Isten kezébe is adta Juda királyát, Jójákimot és Isten háza eszközeinek egy részét; ő meg elvitte azokat a saját istenének kincsesházába. Azt mondta továbbá a király Aspenáznak, kamarásai nagyjának, hogy vitessen a királyi magból és az előkelők közül olyan gyermekeket el, akiken nincs semmi hiba, akik szép külsejűek, minden bölcsességben okosak, ismeretben jártasak, tudományt értők, kikben képesség lesz arra, hogy a király palotájában álljanak, hogy könyveket s a kaldeusok tudományát tanulhassák. A királyi ételekből s lakomáinak italából napi adagot utalt ki nekik a király, hogy három évig neveljék őket s annak végén a király előtt állhassanak. Köztük voltak a Juda fiai közül való Dániel, Chananjá, Misáél és Azárja. A kamarások fejedelme neveket adott nekik: Dánielnek Baltazárt, Chananjának Sadrakhot, Misáélnek Mésákhót, Azarjának Abednégót. Dániel pedig föltette szívére, hogy nem szennyezi be magát a király ételével és borával, amelyből iszik; kérte hát a kamarások fejedelmétől, hogy ne kelljen beszennyeznie.
- 9 Isten ugyanis kegyelemre és irgalomra méltatta Dánielt a kamarások fejedelme előtt. De a kamarások fejedelme így szólt Dánielnek: Félek uramtól a királytól, ki meghatározta ételeteket és italotokat, miért lássa orcátokat silányabbnak, mint a korotokbeli ifjaknak, hogy így vétékekkel terheljétek meg fejemet a király előtt. Dániel ekkor Melcárral beszélt, akit a kamarások fejedelme Dániel, Chananjá, Misáél és Azárja fölé rendelt: Tégy próbát tiz napon át szolgálókkal, úgy, hogy csak veteményféléket adjanak ennünk és vizet innunk; akkor aztán tarts szemlét a mi ábrázatunkon s amaz ifjak ábrázatán, akik a király ételéből esznek, s aszerint, amit látsz, cselekedjél szolgálókkal! Az hallgatott rájuk e dologban s tiz napi próbára vetette őket. A tiz nap elteltével szebb külsejűeknek s kövérebb testűeknek látszóttak, mint mind azok az ifjak, akik a király ételéből ettek. Ekkor aztán Melcár megszüntette étel- és boradagjukat s veteményféléket adott nekik. Ezeknek az ifjaknak aztán mind a négyüknek az Isten tudást és okosságot adott minden könyvhöz, továbbá bölcseséget; Dániel pedig értett mindenféle látomást és álmot. Amikor eltelték a napok, amelyeket a király arra kijelölt, hogy eléje vezessék őket, a kamarások fejedelme bevitte őket Nabukodonozor elé s a király beszélt velük; de Dánielhez, Chananjához, Misáélhez és Azarjához hasonlót egyet sem talált közöttük; úgyhogy azontul a király előtt állottak. S minden esetben, amikor a király valamit kérdezett tőlük, amihez belátás, bölcsesség kellett, egész királyságában minden írástudót és jóst tiszszeresen felülmúltak. Dániel megérte Kóres király első esztendejét.
- II, 1 Nabukodonozor királyságának második esztendejében Nabukodonozor álmokat látott, azoktól szelleme lökést kapott, de az álma elveszett. Ekkor a király elrendelte, hogy hívják össze az írástudókat, a jósokat, a varázslókat és a kaldeusokat, hogy a királynak mondják meg az álmot. Mikor aztán bementek és megállottak a király előtt, a király így szólt hozzájuk: Álmodtam látomást s szelleme lökést kapott, hogy az álmot megösmérem. Ekkor a kaldeusok ezt mondták a királynak arámul: Király korszakokig élj! Mondd meg szolgálóknak az álmot s mi megjelentjük a megfejtést! De hangzott a király felelete a kaldeusokhoz: kiesett a dolog belőlem! Ha nem adjátok tudtomra az álmot és megfejtését, darabokra tépnek titeket és házaiteket szemétdombbá teszik! Ám ha az álmod és annak megfejtését megjelentitek, ajándékot, adományt és magas kitüntetést fogtok kapni tőlem; azért jelentsétek meg nékem az álmot

- 7 és megfejtését! Azok másod ízben is így szóltak: A király mondja
8 meg szolgálóink az álmot, s mi megjelentjük annak megfejtését! De
9 újra felelt a király! Bizonyosan tudom, hogy csak lást akartok
nyerni azért, mert látjátok, hogy a dolog kiesett belőlem! Mert ha
az álmot nem adjátok tudtomra, egy az ítéletetek; hiszen megegyez-
tetek, hogy egy hazug és romlott szót mondtok nekem, míg az idő
változik; azért hát mondjátok meg az álmot nekem, hogy tudhassam,
10 hogy megfejtését is meg tudjátok mondani. Ujra válaszoltak a kalde-
usok a királynak: Nincs ember a földön, aki a király kívánságát
meg tudná mondani, azért, mert még egyetlen nagy király vagy uralko-
dó nem kérdezett hasonló dolgot egyetlen írástudótól, varázslótól
11 vagy kaldeustól sem! Az a dolog, amit a király kíván igen nehéz s
nincs senki más, aki megmondja azt, csak az istenek, kiknek lakása
12 nincs a hus-emberekkel együtt! Mindezek miatt a király annyira
megharagudott s oly méregbe jött, hogy megparancsolta, hogy veszi-
13 sék el az összes babiloni bölcséket. Kiment hát a parancsolat, hogy
a bölcséket meg kell ölni. Keresték Dánielt és társait, hogy megöl-
jék őket.
- 14 Dániel akkor okos tanáccsal fordult Arjókhhoz, akirályihóhérok
15 parancsnokához, ki Babel bölcséinek megölésére kiment. Megkérdezte
Arjótól, a király hatalmas emberétől: ki miatt ment ki a királytól
16 ez a kérlelhetetlen parancsolat? Mikor Arjók a rendeletet Dániel-
lel tudatta, Dániel bement a királyhoz, azt kérte a királytól, hogy ad-
jon neki időt arra, hogy a megfejtést megjelentesse a királynak.
17 Mihelyt Dániel hazatért, tudatta a dolgot Chananjával, Misáél-
18 lel és Azarjával, hogy e titok dolgában keressék a mennyek Istene
irgalmasságát, hogy Dániel és társai el ne vesszenek Babilon többi
19 bölcsével együtt. Dánielnek akkor éjszakai látomásban kijelente-
tett a titok. Ekkor Dániel áldotta a mennyek Istenét. Így szólott
20 Dániel: Korszakról korszakra/öröktől fogva mind örökké/ legyen az
21 Isten neve áldott, mert övé a bölcsesség és az erő! Ő változtatja
meg az időtartamokat és időpontokat; ő küld az elmulásba királyo-
kat és ő állít királyokat; ő rendel bölcseséget a bölcséknek s ér-
22 telmet a belátás ismerőinek. Kijelenti a mély és rejtett dolgokat;
23 tudja, mi van a sötétségben és a világosság együtt lakik Vele! Ma-
gasztallak és dicsérlek én atyáimnak Istene, hogy bölcseséget és
erőt adott nekem; hogy most is tudtomra adad, amit kértünk Tőled,
mert a király dolgát tudomásunkra hoztad!
- 24 Mindennek megfelelően Dániel bement Arjókhhoz, akit a király
arra rendelt, hogy a babiloni bölcséket elveszítse, ment és azt
mondta neki: Ne veszítsd el a babiloni bölcséket; vigy engem a ki-
25 rály elé s megjelentessem a királynak a megfejtést! Akkor Arjók aggo-
dalmas sietséggel, hogy Dánielt a király elé bevigye, így szólt hoz-
zá: A judabeli száműzöttek között találtam egy férfit, aki majd
26 megjelenti a királynak a megfejtést. Megszólította a király Dáni-
elt, akinek neve Baltazár: Képes vagy-e tudatni velem az álmot, a-
27 melyet láttam és annak megfejtését? Dániel ezt a választ adta a
király előtt: a titkot, amelyet a király kérdez, bölcsék, jósök, írás-
28 tudók és csillagászok nem tudják megmondani a királynak; ámde van
van Isten az égben, titkok leleplezője, ő adta tudtára Nabukodonozor
29 királynak, hogy mi fog történni a napok utolján. Álmod, fejed látomá-
sai, melyeket ágyadon láttál, ezek voltak: Bened, óh király, ágyadon
gondolatok szálltak föl, vajjon mi történik ezután. S Az, aki a tit-
30 kokat leleplezi, tudatta veled, hogy mi fog történni. Nekem pedig nem
oly bölcsesség következtében lepleződött le ez a titok, amely minden
élőkön felül volna bennem, hanem avégett, hogy a megfejtést megtudja
31 a király és szíved gondolatait megösméred. Te látni kezdték óh ki-
rály. Egyszerre egyetlen nagy szobor állott előtted. Ez a szobor te-

méltelen nagy volt: dicsősége rendkívüli, ahogy elődbe állott, rá-
32 nézni félelmetes volt. Annak a szobornak feje finom aranyból volt;
33 melle és karja ezüsből; hasa és két csipője rézből; lábszára
34 vasból; lábfeje részben vasból, részben agyagból. Te láttál, míg
egyszer csak kéz nélkül leszakadt egy kő a vasból és agyagból va-
35 ló lábán eltalálta a szobrot és szétörölte azokat. Tüstént felör-
lődtek, mintha egyből volnának: a vas, az agyag, a réz, az ezüst és
az arany s olyanokká lettek, mint a nyári szérű pelyvéja; fölkap-
ta őket a szél s hely többé nem volt számukra található. Az a kő,
36 amely megütötte a szobrot, nagy hegyvé lett, amely betöltötte az
egész földet. Ez az álom s megfejtését is megmondjuk a királynak!
37 Te, óh király! királyok királya, kinek a mennyek Istene az
38 az uralmat, a gazdagságot, az erőt és a méltóságot adta s kezébe
adott mindenütt, ahol csak emberek fiai laknak, őket, állatot, a me-
mezőt és az ég madarát és téged mindnyájukon urra tett, te vagy
39 az aranyból való fő! Utánad más királyság kél fel, náladnál föl-
dibb; annak utána a harmadik királyság, a rézből való, mely az e-
40 gész földön uralkodni fog. Mégd egy negyedik királyság lesz, erős,
mint a vas; egészen úgy, mint ahogy a vas mindent szétörö és meg-
öröl; zuzó vasként fogja mindazokat szétörni és megörölni. Hogy
41 pedig a lábfejet és ujjait részben fazekas agyagból valónak, s
részben vasnak láttad, megosztott királyság támad s lesz benne a
szilárdságából valami épen azért, mert a vasat az agyag-cseréppel
42 keveredve láttad. S hogy a lábujjak részben vasból, részben cserép-
ből voltak, azt jelenti, hogy a királyság részben szilárd, részben
43 törékeny lesz. Hogy a vasat keveredve láttad a sáros agyaggal, azt
jelenti, hogy bár emberi mag által összekeverednek, az alkotóré-
szek mégsem fognak egymáshoz ragaszkodni, mint ahogy a vas sem ke-
44 veredhetik az agyaggal. Am ama királyoknak napjaiban az egek Iste-
ne örökkévaló királyságot fog támasztani, mely nem pusztul el. Ez
a királyság nem fog más népre átszállni; szét fogja zúzni ama ki-
rályságokat mind és végüket veti; de maga az örök korszakokra támad
45 fel. Annak megfellelősen, hogy a hegyről kéz nélkül egy követ lát-
tál leválni és az széjjelzuzta a vasat, a rezet, a cserepet, az e-
züstöt és az aranyat, a nagy Isten azt adja tudtára a királynak,
hogy mi lesz ennek utána. S az álom biztos és annak magyarázata
46 megbízható. Tüstént arcára borult Nabukodonozor király, Dániel e-
lőtt mélyen meghajolt és megparancsolta, hogy áldozatot és jóilla-
47 tu fűszert vigyenek neki. Aztán ilyen szavakra fakadt a király:
Az az igazság, hogy a ti Istenetek az istenek Istene és a kirá-
lyok ura, titkok leleplezője, hogy képes voltál ezt a titkot fel-
48 tární! A király aztán nagy polcra emelte Dánielt; sok és nagy a-
jándékot juttatott neki; megbizta Babilon egész területének kor-
mányzatával és Babilon összes bölcsei fölé legfőbb parancsolóvá
49 tette. Dániel kérésére a király Babilon kerületének kormányzására
Sadrahót, Mésákhót és Abednégót rendelte. Dániel maga a király
kapujában lakott.

III. 1 Nabukodonozor király csináltatott egy arany szobrot, amely-
nek magossága hatvan sing volt, szélessége hat sing s felállítva
2 azt Babilon kerületében Dura síkságán. Nabukodonozor király szét-
küldött, hogy az alkirályokat/satrapákat/, helytartókat, kormányzó-
kat, igazgatókat, kincstartókat, ügyészeket, bírákat és az összes
kerületi előjárókat gyűjtsék egybe annak a szobornak felszente-
3 lésére, amelyet Nabukodonozor király állítottatott fel. Azonnal gyü-
lekezni kezdtek az alkirályok, a helytartók, kormányzók, igazgatók,
kincstartók, ügyészek, bírák és az összes kerületi előjárók annak
a szobornak a felszentelésére, amelyet Nabukodonozor Király állít-
tatott fel. S amikor felálltak a szobor előtt, melyet Nabukodono-
zozor állítottatott, a herold hangosan kiáltotta: Megparancsolják

- 5 nektek, ti népeknemzetek és nyelvek; abban a pillanatban, amikor
hallani fogjátok a kürtnek, sipnak, citerának, szambukának, hárfának,
dudának s minden fajta hurosszernek hangját, essetek le, boruljatok le az arany szobor előtt, melyet Nabukodonozor király állítottatott fel! Aki nem esik le s nem borul le, azt abban az órában be fogják vetni az égő tüzes kemence közepébe! Épen azért abban az időben, amelyben meghallották a kürtnek, sipnak, citerának, szambukának, hárfának és minden fajta hurosszernek szavát, földre estek a népek, nemzetek, nyelvek mind az arany szobor előtt, amelyet Nabukodonozor király állítottatott fel. Tüstént ezután még abban az órában Kaldeus férfiak jöttek és megvádolták a zsidókat. Így szóltak Nabukodonozor királyhoz: Király, élj korszakon át! Te király, rendeletet/szószerint:izlést, okosat/ adtál ki, hogy minden ember, amikor meghallja a kürtnek, sipnak, citerának, szambukának, hárfának, dudának és minden fajta hurosszernek hangját, essék a földre és boruljon le az arany szobor előtt. S hogy ha valaki nem esik a földre és nem borul le, azt vessék be az égő tüzes kemence közepébe. Vannak zsidó férfiak, akiket a babiloni tartomány élére helyeztél, Sadrah, Mésáh és Abednégo; ezek rád ügyet sem vetnek, óh király; istenedet nem tisztelik az arany szobor előtt, melyet felállítottál, le nem borulnak. Nabukodonozor dühből reszkette azonnal megparancsolta, hogy Sadrah, Mésákh és Abednégot hozzák elő. Nyomban, hogy azokat a férfiakat a király elé hozták, Nabukodonozor így szólott hozzájuk: Valóban igaz, Sadrah, Mésáh és Abednégo, hogy az én istenemnek nem vagytok imádói s az arany szobor előtt, amelyet állítottam, nem borultok földre?! Most készek vagytok-e rá, hogy amikor halljátok a kürtnek, sipnak, citerának, szambukának, hárfának, dudának és mindenféle hurosszernek szavát, a földre essetek és leboruljatok a szobor előtt, amelyet készítettem? Ha nem borultok le, abban az órában bevetnek titeket az izzón égő kemence közepébe! S melyik az az Isten, aki kiszabadít majd titeket az én kezemből?! Sadrah, Mésáh és Abednégo ezt a feleletet adták Nabukodonozor királynak: Nem nekünk kell erre neked feleletet adnunk! De él a mi Istenünk, akit imádunk, az ki tud minket szabadítani az izzón égő kemencéből és a te kezemből is kiszabadít, óh király! És ha nem /is szabadít ki/, legyen tudtadra, király, hogy mi a te istenednek nem vagyunk imádói és az arany szobor előtt, amelyet állítottál, nem borulunk le!
- 19 Ekkor Nabukodonozor úgy megtelt dühvel Sadrah, Mésáh és Abednégo ellen, hogy arcának vonásai elváltoztak s megparancsolta, hogy hétszer olyan erősen fűtsék be a kemencét, mint ahogy meg volt állapítva a fűtés. Aztán megparancsolta a hadseregében levő legerősebb hadfiaknak, hogy kötözzék meg Sadrah, Mésákh és Abednégot és vessék őket az izzón égő kemencébe. Akkor úgy, ahogy cipőikben, alsó ruháikban és kabátjaikban voltak, megkötözték azokat a férfiakat és bevetették őket az izzón égő kemencébe. Annak következtében, hogy a király parancsa hajlíthatatlanul szigorú volt és a kemence rendkívül föl volt hevítve, azokat a férfiakat, akik Sadrah, Mésákh és Abednégot föl vitték, megölte a tűznek lángja. Ama férfiak pedig, Sadrah, Mésáh és Abednégo megkötözöttek mind hárman beleestek az izzón égő kemencébe.
- 24 Ekkor Nabukodonozor király megdöbönt, sietve fölkelte és így szólt tanácsosaihoz: Ugye hogy három embert vetettünk a tűzbe.
- 25 Bizonyosan óh király! -felelték azok a királynak. S ez így szólt: Ime én négy embert látok feloldva járni a tűzben és semmi sérelem nincs rajtuk; a negyedik arca meg hasonlít Istennek fiához.
- 26 Ekkor közel ment Nabukodonozor az izzón égő kemence nyílásához s így szólott: Sadrah, Mésáh és Abednégo, ti a legmagosabb Istennek szolgálai, jöjjetek ki, lépjetek ide! Akkor Sadrah, Mésáh és

király

- 27 Abednégó kiléptek a tűzből. Erre odagyűltek az alkirályok, helytartók, kormányzók, a király tanácsosai s látták, hogy a tűznek semmi hatalma nem volt ama férfiak testén, a haj nem perzselődött meg fejükön, cipőjükön nincs változás és tűz szaga sem hatolt beléjük. Akkor Nabukodonozor ily szavakra fakadt: Aldott Sadrah, Mésakh és Abednégónak Istene, aki elküldötte angyalát, hogy megmentse szolgálait, akik Rája támaszkodtak, a király parancsától pedig eltértek és testüket odaadták, hogy semmiféle más istent ne kelljen tisztelniük és más isten előtt ne kelljen leborulniuk, mint a saját Istenök előtt!
- 29 Isten pedig rendelet megy ki, hogy bármely néphez, nemzethez és nyelvhez tartozzék is, hogy darabokra tépessék mindenki, aki Sadrah, Mésakh és Abednégó Istene ellen valami tiszteletlenséget mond és házát tegyék szemétdombbá azért, mert nincs más isten, aki úgy tudna szabaddítani, mint ez! Azután a király magos polara emelte Sadrahot, Mésakhot és Abednégót Babilon tartományban.
- 31 Nabukodonozor király minden népnek, nemzetnek és nyelvnek összeségéhez, akik az egész földön laknak: Békességetek nagy legyen! Jónak látom, hogy nyilvánosságra hozzam azokat a jeleket és csodákat, amelyeket a legfelsőbb Isten tett velem. Mily nagyok az ő jelei és mily hatalmasok az ő csodái! Királysága örökkévaló királyság és
- IV, 1 uralkodása szüntelenül tart! Én Nabukodonozor nyugalomban voltam
2 házamban, virágzó boldogságban palotámban. De álmod láttam és az megrémítet; ágyamban támadó képzelődéseim, fejem látásai riadalomban tartottak. Rendeletet adtam hát ki, hogy hozzák eléem Babilon összes bölcsseit, hogy tudassák velem az álom megfejtését. Akkor följöttek az irástudók, a jósök, a kaldeusok és a csillagászok és én elmondtam nekik álmodat; ám annak megfejtését nem tudták nekem megmondani. Utoljára megjelent előttem Dániel, kinek neve Beltsaccárnak hangzik, mint isteneknek neve s kiben a szent istenek szelleme van és én az álmod adtam; Beltsaccár, irástudóknak feje, kiről tudom, szent isteneknek szelleme van benned, kinek semmiféle titok nem okoz fejtörést, mondd meg álmod látásait, melyet láttam és annak megfejtését! Fejemnek látásai támadtak fekhelyemen: látóvá lettem s im egy fa állott a föld közepén; a magossága igen nagy volt; a fa hatalmas volt és erős; csucsa az égig ért, ellátszott a földnek végéig; lombja szép volt s gyümölcse gazdag; eledel volt rajta mindenki számára. Alatta lelt árnyat a mezőnek vadja; ágain fészkeltek az égnek madarai; belőle táplálkozott minden hus. Fekhelyemen fekvé fejem látásai látóvá tettek s ime egy virrasztó és pedig egy szent volt az égből alászállóban; ez erős hangon így kiáltott: Vágjátok le a fát, szabdaljátok le ágait, szedjétek le lombját, szórjátok szét gyümölcseit; hadd meneküljön alá a vad s ágai közül a madár! De hagyjátok vissza a törzset gyökerestül a földben, vas és réz bilincsben, a zöld mező közepén, hogy az ég harmatjában ázzék s az állatokkal együtt legyen része a föld veteményeiben! Változtassák át emberi szívet és állati szívet adjanak neki és hét idő menjen át fölötté! A virrasztók határozatából jő a rendelkezés és a szentek akaratóból a követelés: Azért, hogy az élők megtudják, hogy a Magoságosnak hatalma van az emberek királyságán és akinek akarja, annak adja azt és hogy az emberek alját állítja föléje. Ez az álom, amelyet én, Nabukodonozor király láttam; te pedig Baltazár, mondd meg a megfejtését, azért mert királyságomnak összes bölcsői képtelenek a megfejtést tudomra adni; te ellenben képes vagy rá, mivel szent istenek szelleme van benned.
- 16 Akkor Dánielre, kinek neve Baltazár, vagy egy óra hosszat dermedtség ült a gondolatai megriasztották. A király ily szavakkal szólította meg: Baltazár az álom és annak megfejtése ne riasszanak meg téged. Baltazár így felelt: Oh Uram, szálljon az álom gyűlölséid-

- 17 re és megfejtése ellenségeidre! A fa, amelyet láttál, amely nagy
és hatalmas volt s amelynek caudax az eget érte s amely a föld e-
18 gész széléig látasott, amelynek lombja zöld, gyümölcse bőséges volt
és minden rajta levőnek eledeleül szolgált; mely alatt a mező min-
den vadja meglakott s amelynek ágai közt az ég madarai fészkeltek;
19 "Te vagy én király, ki nagyja, erőssé lettel, kinek nagysága nőttön
nőtt, ki az égig értél föl s kinek uralkodása a föld széléig ter-
20 jedt! Hogy pedig a király egy virrasztót és pedig szentet látott
az égből alá szállani, ki azt parancsolt: Vágjátok ki a fat és
pusztítsátok el, de törését gyökereitől hagyjátok vissza a földben,
s hogy legyen vas és réz bilincsen a zöld mezőn, az ég harmatja
öntőze s a mező vadjaival legyen közös része, míg hét idő eltelik
21 fölötté: annak az a megfejtése, oh király és ez a felsőbbek határo-
22 zata, mely az én uramra, a királyra vonatkozik: kitaszítanak téged
az emberek közül, hogy a mező vadjaival legyen lakozásod; takarmány
fog is lenni neked, mint a marhának, ég harmatja fog öntözni téged s
hét idő megy el fölötted, míg megtudod, hogy a Magasságoanak hatalma
van az emberek királyságon s a kinek akarja, annak adja azt. Hogy
23 azt mondtak, hogy a fa gyökereinek tönkje megmarad, azt jelenti, hogy
királyságod állandó lesz számodra attól kezdve, hogy megtudod, hogy
24 az ég uralkodnak. Széret fogadd szívesen tanácsomat, oh király:
vétkedet igazságossággal told félre s bűnödöt irgalmasággal, talán
hosszu időn át nyugalmad lesz!
- 25 De minden elérte Nabukodonozor királyt. Tizenkét hónap elmúltával
26 babiloni királyi palotájának tetőjén sétált a király. Egyszer csak
27 megszólalt: Ni! Ez itt a nagy Babilon, amelyet én építtettem királyi
székhelyemül a saját magam erejéből, hogy fenségemet tiszteljék!
28 Még a királynak szájában volt a szó, amikor szózat hangzott sír az
égből: Neked szól a mondás Nabukodonozor király, királyságod el-
29 hagy téged! Az emberek közül kitaszítanak, a mező vadjaival lesz e-
gyütt lakozásod; fű lesz az étked, mint a barnoknak és hét idő te-
lik el fölötted, míg len megtudod, hogy a Magasságo uralma alá tar-
30 tozik az emberek királysága s azt annak adja, a kinek akarja. A mon-
dás abban az órában beteljesedett Nabukodonozoron. Az emberek kö-
zül kitaszították; fűvet evett, mint a barok; testét az ég harmatja
áztatta, míg a szőre meg nem nőtt, mint a saskeselyű tolla, a körme,
mint a madarak káka karna.
- 31 A napok elteltével én, Nabukodonozor, szememet az égre emeltem,
tudatom visszatért hozzám s én áldottam a Magasságot, magasstal-
tam az örökké Előt s tisztelettel köszöntöttem Ot, a kinek uralkodá-
32 sa örök uralom és királysága nemzedékről nemzedékre tart. Vele
szemben a föld összes lakói mit sem számítanak; az ég seregében s
a föld lakói között úgy cselekszik, ahogy akar és nincs, aki kezét
33 visszatárhathatna vagy azt mondhatná Neki: Mit cselekedtél? Abban
az órában tudatomat visszanyertem; királyi tisztességem, fenségem
és dicsőségem visszatért hozzám; államatanácsosaim és főembereim
megkerestek, királyságomban visszahelyeztek és szírfölötti nagyság
34 jutott részemül. Most én Nabukodonozor dicsérem, magasstalom és
tisztelettel köszöntöm az ég királyát, kinek minden alkotása i-
gaz, ösvényei ítéletek s ki a magasban fenhéjazva járókat le tud-
ja alacsonyítani.
- V, 1 Belsaccár király nagy lakomát rendezett ezer főemberének és
2 az ezer vendég jelenlétében itta a bort. Mikor már izlett a bor,
Belsaccár parancsot adott, hogy azokat az arany és ezüst edényeket,
amelyeket atyja, Nabukodonozor vitetett el a jerussalemi templomból,
hozzak elő, hogy belőlük igyanak a király, főemberei, feleségei és a-
3 gysai. Azonnal előhozták azokat az arany edényeket, amelyek az is-
tennek Jerussálemben levő hazából, a templomból vittek volt el, s
4 ittak belőlük a király, főemberei, feleségei és agysai. Ittak a bort
és dicsérték az arany, ezüst, réz, vas, fa és kő isteneket. Abban az
órában

6 órában emberi kéznek ujjai jelentek meg és a mécsalákkal szemben a királyi palota bemeszelt falára irtak; a király pedig nézte a kéz-
7 6 fojet, amely irt. Ekkor a király arcáról eltűnt a fény; riasztó gon-
dolatai támadtak, csipőjének izületei megoldódtak s térde egymáshoz
8 verődött. Hangoosan felkiáltott a király, hogy vezessék be a jósokat,
a kaldeusokat, a csillagászoikat. A király aztán így szólt Babilon
9 bölcsihez: Bárki, aki elolvassa ezt az írást s megfejtését tudtomra
adja, biborba öltözik, arany karikát kap a nyakára s utánam harmadik-
10 8 ként fog uralkodni az országon. Ekkor bementek Babilon összes böl-
csei, de nem tudták sem az írást elolvasni, sem a megfejtését megmon-
9 dani a királynak. Ekkor Belsaccár király nagyon megriadt, arcának fé-
10 nye elhalványult, s főemberei megzavarodtak. A királyné asszony a ki-
rály és a főemberek szavai miatt bement az ivóházba. Ott a királyné
11 így szólott: Korszakokig élj, király! Ne gondolj riasztó dolgokat és
arcod fényét el ne veszítse! Van királyságodban egy férfi, skiben a
12 a szent istenek szelleme van, kiben atyádnak napjaiban akkora vilá-
gosság, belátás és bölcsesség lakott, mint istenek bölcsesége s a-
tyád, Nabukodonozor király az írástudók, jóso, kaldeusok és csillagá-
13 szok fejévé tette őt, a te atyád, a király! Ami annak volt a követ-
kezménye, hogy igen nagy szellem, tudás, belátás, álmokat magyarázó, s
rejtélyeket megfejtő, nehéz feladatokat feloldó /képeség/ lakozott
Dánielben, kinek a király a Belsaccár nevet adta. Hívsd Dánielt s
ő meg fogja jelenteni a magyarázatot.

13 Akkor Dánielt bevezették a király elé s a király megszólított-
ta Dánielt: Te vagy a judabeli számüzöttek közül való Dániel, akiket
14 apám, a király vitetett el Judából? Azt hallom felőled, hogy igen
15 nagy világosság, belátás és bölcsesség lakik benned. Most előmbe ve-
zették a bölcséket és jósoikat, hogy ezt az írást elolvassák és an-
nak megfejtését nekem megmondják, de nem voltak képesek megfejteni
16 a mondást, hogy aztán megjelentsék. Hallottam azonban felőled, hogy
képes vagy megfejtéseket csinálni és nehéz feladatokat megoldani.
Most hát ha képes vagy az írást elolvasni és megfejtését velem kö-
zölni, biborba öltözől, arany karikát kapsz a nyakadra s harmadik-
ként fogsz uralkodni a királyságban.

17 Erre Dániel a következő választ adta a királynak: Ajándékaid
a tied legyének s adományaidat másoknak add! Az írást mindamellatt
18 elolvasom a királynak és megfejtését megmondom neki. Király! A te
atyádnak Nabukodonozornak adta a magosságos Isten a királyságot, a
19 nagyságot, a tiszteletet és a fenséget! A nagyság miatt, amelyet ne-
ki adott, a népek, nemzetek, nyelvek mind féltek és reszkettek tőle;
akiket akart, megölt; akiket akart, megelevenített; akiket akart, fel-
20 emelt, akiket akart, kicsinnyé tett. De amikor fölemelte szivét és
szelleme dőlőfősségig nőtt: lezuhant királyi trónjáról és méltósága
21 elhagyta őt. Kitaszították az emberek fiai közül; szive az állatok
szivéhez vált hasznalóvá; a vadszamárral lakott együtt, fűvet evett,
mint a tulkok és szég harmatja öntözte, amíg fel nem ösmerte, hogy
a magosságos Isten uralkodik az emberi királyságon s akit akar, azt
22 állítja föléje. S te, Belsaccár, az ő fia, nem tette kicsinnyé szive-
23 det, noha mindezeket tudtad; hanem az ég Ura fölé emelkedtél fel. Ma-
gad elé hoztad házának edényeit s belőlük ittátok a bort te, főembé-
berek, feleségeid és ágyasaid s az ezüst, az arany, a réz, a vas, a fa
és a kő isteneket magasztaltad, melyek nem látnak, nem hallanak, nem
értnek s nem azt az Istent tisztelted, akinek kezében van lehelle-
24 ted s akinél van minden utad! Ő küldte el azt a kézfejet, amely eze-
25 ket a betűket irta! Az írásjegyek /olvasása/ pedig ez: Mené, mené,
26 ufarszin. /Megszámolva, megszámlálva, megmérve, szétdarabolva! / A szavak
értelme pedig ez: Mené: Isten megszámlálta királyi uralkodásod /nap-
jait/ és befejezettnek találta őket. Tekel: sérlegén mért meg téged

és kevésnek talált. Perész: Isten összetörte királyságodat s a médeknek és perzsáknak juttatta oda.

- 29 Ekkor Belsaccár parancsára Dánielt biborba öltöztették, arany karikát tettek nyakára s kikiáltottak felőle, hogy harmadik-
30 ként fog uralkodni a királyságban. Azon az éjszakán megölték Béli-
31 saccárt, a kaldeusok királyát és a méd Dárius vette át a királyságot hatvankét éves korában.
- VI, 1 Tetszett Dáriusnak, hogy királysága élére százhusz alkirályt
2 helyezzen s hogy azok kezén legyen egész királysága; mindazok főlé pedig három főtanácsost helyezett, kik közül egy Dániel volt, hogy az alkirályok ezek alá legyenek rendelve, hogy birodalom kárt ne szenvedjen. Dániel aztán kitűnt a főtanácsosok és alkirályok közt, ami annak volt a következménye, hogy benne igen magas szellem lakott s a király azon gondolkozott, hogy őt fogja tenni egész királysága élére.
- 3 A főtanácsosok és alkirályok aztán szemmel tartották Dánielt, hogy a királyság ügyei körül valami ürügyet találjanak ellene. De semmi ürügyet, semmi rosszat nem voltak képesek ellene találni azért, mert hű volt s mert semmiféle hanyagságot vagy rosszaságot nem lehetett
4 találni. S férfiak aztán így szóltak: Ez ellen a Dániel ellen semmi ürügyet nem fogunk találni, ha nem találunk ellene valamit Istenének törvényében! Izgatottan futottak hát ezek a főtanácsosok és alkirályok a királyhoz és így szóltak hozzá: "Dárius király, korsza-
5 kokig éj! A királyság főtanácsosai, helytartói, alkirályai, államtanácsosai és kormányzóai tanácskoztak egymással, hogy királyi rendeletet kellene hozni, egy tilalmat állapítani meg, hogy mindenkit, aki harminc napig akár istentől, akár embertől bármit is kér rajtad
6 kívül, király, az oroszlánok vermébe kell dobni. Most hát óh király, adj ki tilalmat s irass írást, mely a médek és perzsák visszavonhatatlan törvénye szerint meg nem változhatik!" Dárius király mindezek szerint megíratta tiltó rendeletet.
- 7 Dániel, amint megtudta, hogy a rendelet megírattott, bement házába, hol Jeruzsálem felé nyitva voltak az ablakok, s naponként háromszor térdre borult, imádkozott Istene előtt s magasztalást mondott egészen úgy, mint ahogy addig cslekedett volt. Abban az időben azok az emberek ott sürgölődtek és rajta kapták Dánielt, amint Istene előtt kérelme és Hozzá kegyelemért könyörgött. Abban a nyomban mentek és a tilalomra vonatkozólag kérdést intéztek a királyhoz: Ugye hogy tilalmat irattál, hogy bármely embert, aki ha harminc napon át akármelyik istentől vagy embertől kér valamit, te rajtad kívül, óh király, az oroszlánok vermébe kell vetni? A király ezt felelte: Kiment a parancsolat a médek és perzsák változhatatlan törvénye szerint! Azonnal válaszoltak a királynak: A judabeli száműzöttek közül való Dániel nem törődik veled, sem tilalmaddal, óh király, melyet irattál, hanem naponként háromszor elmondja imádságát.
13 Amint a király meghallotta a dolgot, nagyon ellenére volt az; egész szívét arra tette fel, hogy Dánielt megmentse s napnyugtáig erőlködött megszabadításán. De azok a férfiak megostromolták a királyt és így szóltak a királyhoz: Tudj meg óh, király, hogy a médek és perzsák törvénye szerint semmiféle tilalmat vagy rendeletet, melyet
14 a király hozott, megváltoztatni nem lehet! Erre a király nyomban elrendelte, hogy vezessék elő Dánielt és vessék az oroszlánok vermébe. Így szólt a király Dánielhez: A te Istened, akihez oly kitar-
15 tóan imádkozol, szabadítson meg téged! Azután hoztak egy követ, rátették a verem szájára és azt a király pecsétgyűrűjével és főembereinek pecsétgyűrűjével lepecsételték, hogy Dániel ügyén változtatni ne lehessen.
- 16 A király bement palotájába és étlen töltötte az éjszakát: hül-

gyeket nem hozatott magához és az álom került. Hajnalban, virradat-
19 kor a király hirtelen fölkel és sietve az oroszánok verméhez
20 ment. Mikor a veremhez közel ért, szomorú hangon a király így ki-
áltott Dánielhez: Dániel! az élő Isten szolgája! Vajjon a te Is-
tened, akihez oly kitartóan imádkoztál, megtudott-e téged szabadi-
21 tani az oroszánoktól?! Ekkor Dániel így beszélt a királyhoz: Ki-
22 rály, korszakodig élj! Az én Istenem elküldte angyalát, hogy bezár-
ja az oroszánok száját, hogy azok meg ne sértsenek engem, azért,
mert ő előtte tisztaság találtatott bennem és veled szemben sem
23 tettem semmiféle jogtalanságot, óh király! A király ~~szókat~~ tús-
tént rendkívüli öröme gerjedt miatta s megparancsolta, hogy Dáni-
elt huzzák föl a veremből. Ki is huzzák Dánielt a veremből és sem-
24 mi sértést nem találtak rajta, mert bizott Istenében. A király az-
tán megparancsolta, hogy hozzák elő azokat a férfiakat, akik Dáni-
elt bevédolták. Őket magukat, gyermekeiket és feleségeiket az o-
roszánok vermébe vetették s még le sem értek a verem fenekére,
már is hatalmukba kerítették őket az oroszánok és csontjaikat
25 is szétmorzsolták mind. Ekkor Dárius király /levelet/ íratott mind
azoknak a népeknek, nemzeteknek és nyelveknek, amelyek a földön k
26 laknak: Békességetek nagy legyen! Rendelet ment ki tőlem, hogy ki-
rályságom egész uralma alatt féljenek és rettegenek a Dániel Is-
tenétől, mert ő az élő Isten; ő korszakokon át megmarad; királysá-
27 ga nem pusztul el s uralkodása mindvégig eltart. Ő szabadt és
megment; a mennyben és a földön jeleket és csodákat tesz! Ő men-
tette ki Dánielt az oroszánok karmából!

28 Ez a Dániel pedig sikerdus életet élt Dárius és a perzsa Kó-
res birodalmában.

VII, 1 Belsaccárnak, Babilon királyának első esztendejében Dániel
fekhelyén álmódott, fejének látomásait látta. Aztán az álmot leír-
2 ta; az egész dolgot elbeszélte. Így mondja Dániel: Éjszaka idején
3 látomást láttam: ime az ég négy szele felkavarta a nagy tengert
s négy hatalmas állat szállt föl a tengerből, egyik a másiktól kü-
4 lönböző. Az első oroszánhoz volt hasonló; sas szárnyai voltak.
Néztem a látomásra, egyszer csak kitepték szárnyait, fölemelték a
földről, gyarló emberként lábára állították s gyöngé ~~xxi~~ ember
5 szivét adták beléje. S ime egy másik, egy második állat /tünt föl/,
medvéhez hasonló, amely az egyik oldalára állott. Foga között a
6 szájában három borda volt és így szóltak hozzá: Kelj föl és e-
gyél sok húst! Ennek nyomában egyszer csak egy másik állatot
láttam, párdúchoz hasonló; amelynek oldalán /mfsz: hátán/ négy
madárszárnya volt, továbbá négy feje volt a fenevadnak s uralmat
7 adtak neki. Ezek nyomán az éjszakai látomásban láttam egy negye-
dik, félelmetes borzadályt keltő s igen erős állatot, melynek vas-
ból hatalmas fogai voltak; felt, zuzott s a maradékot lábával
összatiporta, mely különb volt minden állatnál, amely előtte volt.
8 és tíz szarva volt. Amint a szarvak látomására figyeltem, közülük
egyszerre egy másik kicsiny szarv nőtt és a korábbi szarvak kö-
zül három kitépődött. Feltűnt, hogy ezen a szarvon szemek voltak,
mintha ember-szemek volnának; továbbá nagy dolgokat szóló száj.
Láttam és egy trónust helyeztek el s arra egy napjait tekintve
vén ült le, kinek ruhája fehér volt, mint a hó; fejének hajszálai
miként a tiszta gyapju. Trónusa tüzlángokból állott, égő tüzből a
10 kerekai. Egy tüzfolyam áradva ömlött ki belőle. Ezeren ezereken szol-
gálnak Néki és tízezerszer tízezeren állanak Előtte. Egy bíróság
ült le és könyveket nyitottak meg.
11 Láttam aztán, hogy ama nagy szavak hangja miatt, melyekkel a
szarv dicsekedett, láttam, hogy egyszer csak megölték az állatot, a
12 teste elpusztult és tüzzel megégették. Ami pedig a többi feneva-

dat illeti, azok uralma elveszett, de éltük ideig-óráig meghosszabbítást nyert.

- 13 Láttam aztán éjjeli látásban, hogy az égnek felhővel jött
valaki, mintha ember fia volna, jött, amíg a napjait tekintve öreg-
14 hez érkezék. Odavitték eléje a királyságot, fenséget és királyságot
adott neki, úgyhogy minden nép, nemzet és nyelv neki szolgált. Ural-
ma örök uralom lesz, melyet nem vesznek el; királyságát nem fog-
ják elpusztítani.
- 15 Nekem Dánielnek elgyöngült /elhomályosult/ a szellemem a hü-
velyében /t.i. a testben és lélekben, melyeknek lakója a szellem;
ugy áll bennünk, mint kard a hüvelyében/ s fejem látásai megriasz-
16 tottak. Odaleptem hát az ott állók és pedig a megbízhatók közül
az egyikhez és kérdést intéztem hozzá mind e dolgok felől. Ő fe-
17 lelt s a következő megfejtést adta nékem: Ezek a hatalmas fenevad-
ak, amelyek négyen vannak, azt jelenti, hogy a földből négy király
18 fog fölkelni; mégis a Magosságos szentek fogják kapni a királysá-
got s birtokukban fogják tartani a királyságot egy korszakig s
19 /aztán/ a korszakok végső korszakáig. Még a negyedik fenevad fe-
lől skartam valami biztosat hallani, mely valamennyiüktől különbö-
zött, félelmetes volt, rendkívül nagy foga vasból, körme rézből;
20 mely evett, zuzott s azt ami megmaradt, lábával tiporta széjjel; in-
továbbá a fején levő tiz szarv felől s egy másik /szarv/ felől,
mely kinőtt, úgyhogy az előbbieik közül három kiesett; épen efelől
a szarv felől, melynek szeme volt és nagy dolgokat beszélő szája s
21 melynek alakja is nagyobbak látszott társainál. Láttam, hogy ez a
szarv háborút viselt a szentekkel és lebirta őket, mindaddig, amíg
22 el nem jött a napjait tekintve Öreg; és a magosságos szenteknek
igazságot szolgáltatott; míg el nem jött a kitűzött idő s a ki-
23 rályságot a szentek birtokba nem vették. Az így szólott: A negye-
dik fenevad királyság lesz a földön, mely minden királyságtól kü-
lönbözni fog, fel fogja falni az egész földet, le fogja tiporni és
24 széjjel fogja zuzni azt. ~~XXXXXXXXXX~~ A belőle kinövő tiz szarv azt
jelenti, hogy magából abból a királyságból tiz király támad; utána
25 nek pedig egy másik támad s az más lesz, mint az előbbieik; három
királyt azonban le fog törni. Káromlásokat fog szólni a Magosságos
ellen s a Magosságos szenteket meg fogja semmisíteni; szándékában
26 lesz, hogy megváltoztassa az idöket és a törvényt s azok kezébe a-
datnak időre, idökre és fél időre. De ítélőszék ül össze s uralmát
27 elveszik, hogy végleg elpusztuljon és eltöröltessék. Az ég alatt
levő összes országoknak királyságát, uralmát és nagyságát pedig
által fogják adni a Magosságos szentjei népének s e nép királysá-
ga örök királyság lesz; minden uralom neki szolgál és neki enge-
28 delmeskedik majd! A tudósításnak ezzel vége! Engemet, Dánielt igen
megriasztottak gondolataim, arcom fénye elhalványodott; de a tudó-
sítást megőriztem szivemben!

VIII, 1

- Bélsaccár király uralkodásának harmadik esztendejében láto-
más jelent meg nekem, nekem Dánielnek, annak utána, amely kezdetben
2 megjelent. Látomás látásában úgy tűnt fel nekem, hogy Szuzán várá-
ban voltam, amely Elám tartományában van; látomásban láttam, hogy
3 ott voltam az Ulai folyám partján. Mikor fölemeltem szememet s
látni kezdtem, ime egy kos állott a folyammal szemben; két szarva
volt s a szarvai büszkén emelkedtek föl; egyik magosabb volt a má-
4 siknál s a magosabb sarjadt ki utóbb. Láttam, hogy a kos nyugat fe-
lé, észak felé s dél felé öklelt úgy; hogy egy állat sem állhatott
meg előtte, s nem volt aki megmentsen kezéből; azt tette, amire ked-
5 ve volt és nagyra lett. Figyelő állást foglaltam el s ime egyszerre
egy kacskebak jött az estnek tája felől föl az egész föld szí-
nére fel, anélkül, hogy a földet érintette volna. A baknak két szeme

6 kösött tekintélyes szarva volt. Mikor odasért a koshoz, mely a
7 rendelkeztetett a melyet a folyam előtt láttam, egész dühödt erejé-
8 vel neki ment annak. Láttam, hogy amikor a kos mellé ért, neki ke-
9 seredett és úgy ütötte meg a kost, hogy annak két szarvat letör-
10 te, úgyhogy a kosnak nem volt többé ereje arra, hogy vele szemben
11 megálljon; lelékte a földre, megtiporta a nem volt, ki megazaba-
12 ditsa kezéből a kost. Ekkor a kecskések nagysága igen megnöveke-
13 dett; de erejének teljében a nagy szarv összetört a helyén az
14 ég négy szelének irányában négy tekintélyes szarv nőtt fel. Egyi-
15 kőjükből egy szarv jött elő, bár kicsiny kezdetből igen megnöve-
16 kedett az ég seregéig a az ég seregéből és a csillagokból aláve-
17 tett némelyeket és megtapodta őket; sőt az /égi/ sereg fejedel-
18 méig növekedett, úgyhogy elvétatott ettől a mindennapos/áldozat/
19 és felforgattak szent helyét; a bűn által olyan harci erő ada-
20 tott annak a mindennapos/áldozat/ ellen, hogy az igazságot a
21 földhöz verhette és amit tett, abban sikere volt.
22 Aztán ráhállgattam egy szentre, aki beszélt. Majd egy másik
23 szent megkérdezte a beszélőt: Meddig szól a látomás: a mindenna-
24 pos áldozat megszüntetése, a döbbenetes hűtlenség megengedése a
25 szentélynek és a seregek tiprásával? Így felelt nékem: Kétezer
26 és háromszáz reggelig a estéig a akkor helyreállítják a szent-
27 tely igazságosságát.
28 S történt, hogy mialatt én, Dániel a látomást láttam a az ér-
29 telmét kerestem, váratlanul elém állott valaki egy erős férfi kül-
30 sejében; az Ulai /kétpartja/ közül pedig egy emberi hang kiáltá-
31 sát hallottam: Gabriel, értesd meg vele a látomást! Ekkor amellé
32 a hely mellé jött, ahol állottam. Amikor odajött, a félelemtől le-
33 sújtva, arcomra buktam. De így szólt hozzám: Ember fia, értesd meg,
34 hogy a végidőre szól a látomás. Mig velem beszélt, a föld felé
35 fordultam önkívületbe estem, de megérintett, visszaállított oda,
36 ahol állottam volt és így szólt hozzám: Tudatni akarom veled, mi
37 a harag utolján, mert meghatározott időben jön el a vég. A kos, a
38 melyet láttál, a szarvak viselője, a méd és perzsa királyokat je-
39 lenti; a kecskések pedig India királyát; a szeme közt levő ha-
40 talmas szarv az első királyt. Hogy /ez a szarv/ összetört a négy
41 állott a helyére, /ez jelenti/, hogy /a nemzetből négy királyi
42 cím áll annak helyére, de nem annak erejével. Királyságuknak vég-
43 gén azonban, mihelyt a hűtlen pártütők vétke kifejlődik, előáll é
44 egy kegyetlen arcú a cseliszövényekhez érto király, ki erejét
45 felfokozza, de nem a saját erejéből; megdöbbentő pusztítást viss-
46 véghez; cselekvénye sikeres lesz; hatalmasekat ront meg, majd a
47 szentek népét megrontja a mivel olyan agyafurt lesz, keze csa-
48 lárd munkájának sikere lesz; /aatól/ szivében felfuvalkodik; biz-
49 tonságot érezve sokakat megront; kiáll a fejedelmek fejedelme el-
50 len; de kéz érintése nélkül összetörik. Az estének és reggelnek
51 látomása, amelyről a beszéd folyik, igaz. Te pedig sárd le a lator-
52 mást, mert sok napra szól az! Én Dániel napokig oda voltam, megbe-
53 gegedtem. Aztán fölkeltem és végzetem a király dolgát. Amultam a
54 látomáson; de nem volt aki megszagyarássa.

IX, 1 A méd származású Ahasvérus fiának, Dariusznak első esztendejé-
2 ben, ki a kaldeusok királyságában királlyá lett, uralkodásának első
3 esztendejében én Dániel, értelmet kerestem a könyvekben az év-
4 vek száma felől, melyeket Jehova mondott Jeremiás prófétának ama
5 hetven év felől, melyeknek a romba dőlt Jerussálem fölött ke-
6 szeltek. Arcomat az Ur, az Isten felé fordítottam, hogy szakban
7 és hamuban böjtölve a /helyes/ imádságot és könyörgést megtalál-
8 jam, imádkoztam és vallomást tettem Istenemnek, Jahvénak: Oh U-
9 ram, te nagy és félelmetes Isten, ki a szövetséget és a kegyelmet

megőrzöd azoknak, akik Téged szeretnek és parancsolataidat megőr-
5 zik! Vétkeztünk, fonákul cselekedtünk, pártot ütöttünk, fellázad-
6 tunk, elhajoltunk parancsolataidtól és ítéleteidtől! Nem hallgat-
tunk szolgálóidra, a prófétákra, kik Nevedben szóltak királyaidhoz,
7 fejedelmeinkhez, atyáinkhoz, az ország egész népéhez! Részeden U-
ram, az igazságosság, nekünk pedig orcánkba szökken a szégyen, mint
ahogy e mai napon is van, minden judabelinek, Jeruzsálem lakóinak
minden izraelitának, ki közel vagy távol van bármelyik földön is,
8 hová hűtlenségük miatt taszítottad őket, amellyel Hozzád hűtlenek-
9 atyáinkén, kik Ellened Vétkeztünk! Urunknál, Istenünknel azonban ott
van az irgalom és a bocsánat, azért, hogy fellázdunk Ellened! Nem
10 hallgattunk Istenünknek, Jehovának szavára, hogy törvényeiben jár-
11 tunk volna, melyeket szolgálai, a próféták által elénk adott. Egész Iz-
ráé áthágta törvényedet s eltávozott /Tőled/, hogy szódra ne hall-
12 gasson: ki is ő előtt ránk az átok és az eskü, mely Isten szolgálá-
jának, Mózesnek törvényében írva van! Mivelhogy vétkeztünk Elleme,
feltámasztotta ellenünk ígéit, melyeket ellenünk szólott s bíránk
ellen, kik bennünket ítélnék; hogy majd nagy bajt hoz fel ellenünk,
13 amilyen az egész ég alatt nem történt, amilyen csak Jeruzsálemben
történt. Mind ez a baj ránk szakadt, úgy ahogy írva van Mózes tör-
vényében; mi meg nem engesztelgettük Istenünknek, Jehovának orcá-
ját azzal, hogy megtértünk volna bűneinkből s hogy hűségesen mego-
14 kosodtunk volna. Jehova tehát szemmel tartotta a bajt, hogy azt
ránk hozza, mert Istenünk, Jehova minden cselekvésében igazságos, me-
15 lyet cselekedett; csak mi nem hallgattunk hangjára! És most, Iste-
nem, Urunk, ki erős kázzal kihoztad népedet Egyiptom földéről a mai
napig s Nevet alkottál Magadnak: vétkeztünk, gonoszul cselekedtünk!
16 En Uram, minden te igazságosságod hadd fordítsa el haragodat és he-
vedet városodtól, Jeruzsálemtől, szentséges hegyedről, mert vétkeink
és atyáink bűnei tették Jeruzsálemet s a Te népedet gyalázzattá
17 mindazok előtt, akik körülöttünk laknak! Most hát hallgass, Istenünk,
szolgád imádságára és könyörgésére; elpusztult szentélyed fölött
18 világosítsd meg Orcádat az Urért! Istenem, nyujtsd alá füledet és
hallj; nyisd ki szemedet és lásd meg a pusztulást, amelyben va-
gyunk; ar várost is, amelyet Nevedről neveztek el! Mert nem saját
igazságunkban bizva ejtjük Eléd fohászadásunkat, hanem a Te sok
19 irgalmasságodon állva. Uram, hallgass meg! Uram, bocsáss meg! Uram,
figyelmezz! Cselekdjél, ne késedelmezzél Magadért, én Istenem, mert
Nevedről neveztek el városodat és népedet!
20 Mialatt még beszéltem és imádkoztam, a magam és népem, Izrael
vétket vallottam s könyörgésemet végeztem Istenem, Jehova előtt
21 Istenem szent hegyéért; mialatt még imádságom szavait mondtam, az
esti áldozat idején, gyorsan repülve megérintett az a férfi, Gábri-
22 el, kit az első látomásban láttam s értelmet adott nekem így be-
szélve velem: Dániel, azért jöttem most el, hogy a megértésre okos-
23 ságot adjak. Könyörgésed elején egy szó ment ki s én azért jöttem,
hogy megjelentsem neked, mert te kívánatos vagy! ~~K~~ítsd meg hát a
24 szót és figyeld meg a látomást! Hetven évhet van kiszabva népedre
és szent városodra, hogy kimerüljön a gonoszság, pecsétet kapjon a
véték, kiengeszteltessék a bűn és bevezettessék az örök korszakok
igazságossága, hogy pecsétet kapjon a látomás és a próféta s föl-
25 kenettessék a szentek szentje. Tudd meg hát és légy okos: attól
kezdve, hogy Jeruzsálem újra való fölépítésének ígéje kiment egé-
szen a Messiás-fejedelemig hét évhet és hatvankét évhet telik el
26 s Jeruzsálem tereit és utcáit újra fölépitik. Az idők végén azon-
ban a hatvankét évhet után kiirtatik a Messiás és nem lesz neki
/többé Messiasz/. A várost és szentélyt elpusztítja egy eljövendő
fejedelem népe, de a végét egy áradás hozza el; mind végig háboru,

27 mely meghatározott pusztítás! Egy hétig sokakkal szövetséget erősít; fél hétig szüneteltetni fogja a véres áldozatot és az ajándék-áldozatot. Utálatosságok! borzadály a szárnyon; megsemmisülés, megszabott /ítélet/ ömlik a pusztítóra.

X, 1 Perzsia királyának, Kúrosznak harmadik évében egy ige lepleződött le Dániel előtt, kit Beltsaccár névvel neveznek; az ige igaz, nagy harcról szóló; érteni próbálta az ígét és értelmét kapott a látomást illetőleg. Azokban a napokban én, Dániel három hétig minden nap gyászban voltam. Inyes ételt nem ettem; hus, bor nem ment le szájamon; kenettel meg nem kentem magamat, míg el nem telt a három hétnek minden napja. Az első hónap huszonnegyedik napján a nagy folyamnak partján voltam, a Hiddékelén. Főlemeltem szememet s egy gyolcsba öltözött férfit láttam, kinek csipőjén o-firi aranyból való öv volt; teste olyan, mint a társziszkő; arca, mintha villámot látnék; szeme, mint tüzes fáklyák; karja, lába, mint amilyen látványt a fénylőre simított réz nyujt; szavainak hangja, mint a zugó tömegé. En Dániel egyedül láttam a látomást; a férfiak, akik velem voltak, nem látták a látomást; mégis nagy reszketés fogta el őket, elfutottak és elrejtőztek. En egyedül maradtam ott s láttam ezt a nagyszerű látomást; de nem maradt bennem erő; arcom fénye betegre változott s erőmet nem tudtam megtartani. Aztán meghallottam szavainak hangját, arcomra /esve/ önkivületbe jutottam; az arcom a föld felé fordult. Ekkor hirtelen kéz érintett meg s felrázott, úgyhogy térdemre s kezemre állított. Aztán megszólított: Dániel, te drága férfi, értsd meg az ígéket, amelyeket hozzád küldtek. Amíg e szót beszélte velem, reszketve felálltam. S akkor így szólt hozzám: Ne félj Dániel, mert az első naptól kezdve, amelyen szivedet arra adtad, hogy értelmet kapj és az Isten előtt megalázkodjál, meghallgatásra találtak szavaid. En pedig a te szavaid ügyében jöttem! De a perzsa királyság fejedelme huszonegy napig szembe állott velem; ám az első fejedelmek egyike, Mihály, segítségemre jött s feleslegessé váltam a perzsa királyok mellett;

14 így jöttem hát, hogy értelmet adjak neked a felől, ami népedet a napok végén érni fogja, mert még van egy látomás azokra a napokra vonatkozóan!

15 Amíg ilyen s ehhez hasonló szavakat szólott a föld felé tartottam arcomat és néma voltam. De lám egy emberek fiaihoz hasonló érintette ajkamat s megnyitotta számát, hogy beszéljek. En aztán így szóltam a velem szemben állóhoz: Uram, a látomás következtében fájdalemak leptek meg, úgyhogy nem maradt bennem erő! Hogyan is tudnék én, az én Uramnak szolgája, beszélni itt az én Urammal, hiszen nem áll meg bennem erő és nem marad bennem lehellet! Aztán az az embernek látszó újra megérintett és megerősített engem és így szólt: Ne félj, te drága férfi, békességet neked! Légy erős! Légy erős! Amíg beszélt velem, erőhöz jutottam, úgyhogy így tudtam

20 szólni: Szóljon az én Uram, mert megerősítettél! S ő szólt: Vajjon tudod-e, miért jöttem hozzád? Most ugyan vissza fogok térni, hogy háborút viseljek Perzsia fejedelmével s ha onnan kikerülök, X

21 Iónia fejedelme jó! Mégis tudodra akarom adni azt, ami az igazság könyvében feljegyezve van. Egy sem volt, aki velem együtt szedte volna össze erejét ezek ellenében, csak fejedelmek, Mihály!

XI, 1 A méd Dárius első évében az én kiállásom is támogatta és erősítette volt őt.

2 És most hadd jelentsem meg neked az igazságot! Még három perzsa király áll elő; egy negyedik mindeniknél nagyobb gazdagságot gyűjt magának s mikor gazdagságában legerősebb lesz, mindent 3 megmozgat Iónia királysága ellen. Aztán egy erős király támad; ki kiterjedt nagy birodalomra uralkodik majd és úgy cselekszik, ahogy kedve tartja. De ahogy föltámadt királysága, úgy török majd össze

s az ég négy szelének irányához szétoszlik; ám nem száll utódaira, nem is lesz az uralkodás az övéhez hasonló, mert királyságát szét-
szakítják és az nem ezeké, hanem másoké lesz.

5 A dél királya meg fog erősödni; de annak vezérei közül egyik
6 megerősödik, ellenében uralomra jut, uralma messzire kiterjed. Évek
7 múltán szövetségre jutnak s dél királyának leánya hozzámegy észak
8 királyához, hogy meggyezzenek egymással; de nem fogja megtartani a
9 karnak erejét; nem fog megállni magva sem; idők folyamán kiszolgál-
10 tatják a nőt; azokat, akik őt odavitték magzatát és azt, aki őt e-
11 rössé tette. Helyére gyökereinek sarjából támad valaki, neki megy az
12 az ellenséges haderőnek, behatol az északi király országába; elbá-
13 nik velük és erőssé lesz; isteneiket is öntött bálványokkal, e-
14 süstből, aranyból való drága /kivánatos/ edényekkel együtt szákmá-
15 nyul viasi Egyiptomba s éveken át távol fog maradni észak királyá-
16 tól; ez azonban be fog hatolni dél királyának országába; aztán sa-
17 ját földére tér vissza.

18 Fiai azonban támadásba fognak; hatalmas seregeket gyűjtenek
19 lármázó tömegbe; hömpölyögve, áradásként megy előre; majd újra har-
20 colva tör előre annak erősségéig. Dél királya azonban neki keseredik,
21 kivonul s háborút visel vele, tudniillik észak királyával, nagy töme-
22 get állít ki s mikor azt kezébe kapja, a tömeg fölkerelkedik, s ő sze-
23 ve magasba száll, tizezreket ejt el s mégsem bizonyul erősnek. É-
24 szak királya megint új s az előbbinél nagyobb tömeget állít ki, s
25 egy idő elteltével, évek múltán nagy hadsereggel és nagy készület-
26 tel kivonul. Azokban az időkben sokan fognak dél királya ellen fölke-
27 kelni, néped ragadozó fiai is föllázadnak, hogy megerősítsék a láto-
28 mást, de elbuknak. Kivonul észak királya, ostromfalat tölt fel, bevesz
29 egy erősített városát s a dél seregei nem állhatnak meg;
30 még kiválasztottaiban sem lesz annyi erő, hogy ellenálljanak. Mégis
31 az ellene vonuló az ő kedve szerint cselekszik és senki sem áll
32 meg előtte; lábát megveti dicső országban s kezéből pusztulást
33 oszt. Figyelmét arra szegi, hogy egész királyságának birtokába jus-
34 son; hogy kiegyezzen vele s meg is teszi. De asszonyok leányát adja
35 ja neki, hogy a megegyezést megrontsa; ám nem állhat meg és nem lesz
36 sikere. Majd visszafordítja figyelmét a szigetek felé és sokat elfo-
37 glal; gyalázkodásainak azonban véget vet bíró és gyalázkodását
38 neki visszafizeti. Azután országának erősítéseire fordítja figyel-
39 mét, megbotlik, elesik s nem találják meg. Helyére olyan valaki áll,
40 aki végrehajtóval járattja be a birodalom belső kamaráját; de né-
41 hány napon belül összetörik, nem harag, nem háboru következtében.

42 Helyére egy megvetésre méltó lép, kinek nem szánták a király-
43 ság díszét. Észrevétlenül jött s cselszövényekkel szilárdította meg
44 trónját. Seregek rohanó áradattal sodortatnak el előle és törnek
45 össze, még a szövetség fejedelme is. Álnokságot követ el még aztán
46 is, hogy szövetkezzen vele; fölvonul s egy kis /nemzet/ által győz.
47 Észrevétlenül bevonul a tartomány kövér részeibe s olyasmit cse-
48 lekszik, mit apái s nagyapái nem cselekedtek; prédát, szákmányt, vagyont
49 oszt nekik. Terveket sző erősítések ellen, de csak egy ideig!

50 Fölindítja erejét és szívét délnek királya ellen s nagy se-
51 reggel /kivonul/. Délnek királya is háboruba indul nagy és igen e-
52 rős sereggel; de nem állhat meg, mert cselszövényeket gondolnak ki
53 ellene. Tányérnyalói fogják összetörni őt; seregét ár sodorja el
54 és sokan esnek el átszurottan. Mindkét királynak szive gonoszat ter-
55 vez; egy asztalnál ülve hazugságot beszélnek; de sikerük nem lesz,
56 mert a vég további időpontra /van kitűzve/. Nagy kincssel tér haza.
57 Szive a szent szövetség ellen irányul; meg is teszi s aztán tér
58 vissza földére.

- 29 Kitűzött időben visszatér; délnek vonul de utóbb nem úgy
30 történik, mint ahogy előbb. A partvidékek hajói fognak ellene vo-
nálni s ő megrémül, visszatér; megfenyegeti a szent szövetséget,
cselekszik, visszatér és azokra figyel, akik a szent szövetséget,
31 elhagyják. Tőle küldött szármayseregek állanak fel, a templom-erős-
séget megszenteltelenítik, a mindennapos áldozatot eltávolítják s
32 felállítják a döbbenetes utálatosságot. Azokat, akik gonoszul vi-
selkednek a szövetséggel szemben, sima szavakkal pártütésre bírja;
33 de az Istent ismerő nép megszilárdul és cselekszik. A nép okosai
sokakat értelemre bírnak, de egy időn át kard, tüzlán, fogság és ki-
34 fogtatás következtében földre veretnek. De mikor leveretnek, kis
segítséggel megsegítettnek s /akkor/ sima viselkedéssel sokan ~~haz~~
35 hozzájuk csatlakoznak. Az okosak közül /egyesek/ leveretnek, hogy
kipróbáltassanak, megtisztuljanak és megfehéredjenek a vég idejéig,
mert még idő van a kitűzött időpontig.
- 36 Aztán kénye-kedve szerint fog cselekedni a király, minden iste-
ten fölé emel, mindennél nagyobbá teszi magát; az istenek Istene
ellen fog beszélni szokatlan dolgokat; sikert is ér el, míg a ha-
37 rag tombolása véget ér s ami ki van tűzve, megtevődik. Atyáinak Iste-
nét nem veszi figyelembe; nők epedésére, semmiféle istenre nem
38 ügyel, mert mindennél nagyobbá teszi magát. Helyette az erődök iste-
nét tiszteli, egy istent, kit atyái nem ösmertek, tiszteli arany-
39 nyal, ezüsttel, drágakövel és kincsekkel. A megerősített városokkal
pedig az idegen istennel kapcsolatban így fűg tenni: annak, aki
elösmeri, nagy tisztességet ad, azoknak sokakat uralmuk alá vet s
jutalmul földet oszt nekik.
- 40 A végnek idején összeütközik vele délnek királya; de megro-
hanja észak királya kocsival, lóval, sok hajóval; áradatként fog
41 elsöpörni országokat; behatol a dicső földre; ott sokan leveret-
nek; a következők azonban megmenekülnek kezéből: Edóm, Moáb és
42 Ammón fiainak zsengéje. Kezét országokra nyújtja ki; Egyiptom fö-
43 földje sincs arra szánva, hogy megmeneküljön! Hatalmát kiterjesz-
ti az arany és ezüst kincsekre s Egyiptom minden drágaságára; a
44 libiaiak és a kusiták fogják kíséretét alkotni. De keletről és é-
szakról jövő hírek megriasztják; tüzes haraggal kivonul, hogy so-
45 kakat elpusztítson és megsemmisítsen s palota-sátorát a tenger
és a szent dicsőségnek hegye között üti fel; ám végének megy ne-
ki; segítő nem akad számára.
- XII, 1 Abban az időben föl fog támadni Mihály, a nagy fejedelem, ki
néped fiai fölött áll. Nyomorúság ideje lesz akkor, amilyen nemvolt
mióta nemzetek vannak egész addig az időig. Abban az időben néped
2 megmenekül, mindazok, kik a könyvben írva találtatnak. Azok közül,
akik a porföldben alusznak, sokan föl fognak támadni; némelyek ö-
3 rök életre, némelyek pedig gyalázatra, örök undorra. Akkor az oko-
sak ragyogni fognak, mint az égi mennyezet ragyogása s azok, akik
sokakat igazságosságra visznek, mint a csillagok, örökké, vég nél-
4 kül. Te pedig Dániel zárd le /e/ beszédekét s pecsételd le a köny-
vet a vég idejéig. Sokan fognak kutatni és gyparsodni fog a tudás.
- 5 Azután én, Dániel, láttam, hogy két másik állott /ott/, e-
6 gyik a folyó partján, másik a folyó másik partján. Az egyik így szó-
lott a gyalcsba öltözött emberhez, ki a folyó vize fölött állott:
7 Meddig huzódik /e/ csodálatos /események/ vége? Ekkor hallottam,
hogy a gyalcsba öltözött férfi, ki a folyó vize fölött állott, mi-
közben jobb és balkezeit az égre fölemelte, megesküdött az örökkön
8 előre: idő, idők és fél/idő/ multán, amikor befejeződik a szent nép
9 Hallottam ezt, de nem értettem; azért így szóltam: Uram, mi
9 lesz e dolgoknak kimenetele? Ő így felelt: Eredj el, Dániel, mert
10 el vannak zárva s le vannak pecsételve /e/ dolgok a vég idejéig!

Külön válnak majd, megtisztulnak és próbát állnak ki sokan; s az a gonoszok gonoszul cselekednek s egy gonosz sem jut értelemre; de az okosok érteni fognak. Az időtől fogva azonban, hogy a mindennapos áldozat eltávolítottatik s a döbbenetes utalatosság elhelyeztetik, 1290 nap telik el. Boldog, aki vár s megéri az 1335 napot! Te pedig eredj a vég felé, nyugodni fogsz és föltámasz sorsodra a napok végén.

